

4, 33, 4, 7, 99, 5, 8, 10, 2. Indra trinkt bei und mit ihm Soma 8, 3, 8, 12, 16, 2, 22, 1, 9, 36, 4, 4, 63, 3. Die drei पद् oder विक्रमण desselben 5, 3, 3. 6, 49, 13, 8, 9, 12, 12, 27, 1, 22, 16, 133, 4, 5. VS. 2, 25, 12, 5. ÇAT. Br. 1, 9, 2, 10. Nir. 12, 19. AV. 10, 5, 25. Sinivāli heisst seine Gattin 7, 46, 3; vgl. विष्णुपत्नी. Mit Āditja's zusammen genannt AV. 11, 6, 2. आदित्यानामहं विष्णुः sagt Kṛṣṇa BHAG. 10, 21. द्वादशो विष्णुरुच्यते । त्रयन्वस्तु सर्वेषामादित्यानां गुणाधिकः MBH. 1, 2524. 13, 914. HARIV. 173. 260. 394. 11549. 12912. 14167. VP. 122. 133. Thürhüter der Götter AIR. Br. 1, 30. der räumlich höchste Gott 1, 1. TS. 5, 3, 1, 4. अग्रविष्णु TS. 1, 1, 12, 1. AV. 7, 29, 1, 2. विष्णुवरूपा TBa. 2, 8, 4, 5. विष्णुमुखा देवाः TS. 1, 7, 5, 4. — VS. 1, 30, 2, 6, 8, 3, 21, 7, 20, 8, 17, 55, 57. AV. 5, 26, 7, 8, 3, 10, 9, 2, 6, 12, 1, 10, 18, 3, 11. Viṣṇu als Zwerg bei der Theilung der Erde zwischen Göttern und Asura (s. unter वामन) ÇAT. Br. 1, 2, 3, 3; vgl. TS. 2, 1, 2, 1. TBa. 1, 6, 1, 5. sein abgeschlagenes Haupt wird zur Sonne ÇAT. Br. 14, 1, 1, 10. PAÑKAV. Br. 7, 5, 6. Herr des 1ten Lustrum im 60jährigen Jupitercyclus VARĀH. BRH. S. 8, 23, 26. कार्यो ऽष्टभुजा भगवांश्चतुर्भुजा द्विभुज एव वा विष्णुः । श्रीवत्साङ्कितवत्ताः कौस्तुभमणिभूयितेरस्कः ॥ 38, 31. क्रांते विष्णुम् (संनिवेशयेत्) M. 12, 121. विष्णुना सदृशो वीर्ये R. 1, 1, 18. शङ्खचक्रगदापाणिः पीतवामा जगत्पतिः 14, 24. अमरेश्वर 77, 29. येन लोकान्त्रयः सृष्टा दैत्याः सर्वाश्च देवताः । स एष भगवान्विष्णुः समुद्रे तप्यते तपः ॥ MBH. 13, 312. sein Schlaf HARIV. 2819. fgg. 8793. fgg. 12308. fgg. VP. 634. jüngerer Bruder Indra's (vgl. उपेन्द्र) HARIV. 2383. Viṣṇu in der Götterdreieit der zweite, der Erhalter der Welt; Gatte der Lakṣmī (Çrī) und Sarasvatī, Vater des Liebesgottes, ruht auf dem Schlangendämon Çeśha, Garuḍa sein Reitthier Spr. (II) 1404. hat seinen Sitz im Āhavanīja-Feuer GRHJAS. 1, 7. steigt häufig auf die Erde herab (s. अवतार); als Zwerg HARIV. 12202. fgg. 12900. fgg. als Eber 12278. fgg. als Mannlöwe 12609. fgg. विश्वारूपमर्णम्, आम्पेदोक्तम्, व्रतम्, साम und स्वरोपः Namen von Sāman Ind. St. 3, 237, a. Etymologien des Namens MBH. 3, 2562. 2571. VP. bei Uśādis. 3, 39. — b) angeblich so v. a. Opfer NAIGU. 3, 17. aus Stellen wie RV. 8, 3, 8 u. a. und zahlreichen Sentenzen der BRAHMAṆA abgeleitet. यतो वै विष्णुः ÇAT. Br. 1, 1, 2, 13. 2, 5, 3, 14, 1, 1, 15. TS. 6, 2, 2, 2. PAÑKAR. Br. 13, 2, 3. यज्ञस्वप्नपृक् Būg. P. 4, 1, 4. — c) Bez. des Monats Kaitra (mit anderen Namen des Gottes werden die folgenden Monate bezeichnet) VARĀH. BRH. S. 103, 14. — d) Viṣṇu mit dem patron. Prāḡāpatja Liedverfasser von RV. 10, 184. Viṣṇu als einer der Söhne des Manu Sāvarṇa MĀRK. P. 80, 11. des Manu Bhautja 110, 32. als Verfasser eines Gesetzbuchs JĀGṆ. 1, 4. Verz. d. Oxf. H. 266, b, 1. 268, a, 42. 269, a, 1 v. u. 270, b, 44. 279, b, 1. 336, a, 28. Verz. d. Cambr. H. 67; vgl. लघु°, बृहद्विष्णु, बृह°. Vater des 11ten Arhan't's der gegenwärtigen Avasarpinī H. 37. N. pr. verschiedener Männer Verz. d. Oxf. H. 203, a, No. 484. 246, b, No. 622. 318, a, 34. 321, a, No. 761. Verz. d. Cambr. H. 41. 43. HALL 26. °भट्ट 75. °पण्डित COLEBR. Misc. Ess. II, 430. fg. विष्णुपाध्याय Notices of Skt Mss. 86. — e) = अग्नि ÇABDAM. im ÇKDR. — f) = वसुदेवता. — g) = मुकुट DHAR. ebend. — 2) f. N. pr. der Mutter des 11ten Arhan't's der gegenwärtigen Avasarpinī H. 40. — Vgl. भूत°, महा° und वैष्णव.

विष्णुस्त n. Bez. des Nakṣatra Çravaṇā TIRUMĀDIR. im ÇKDR.
विष्णुकन्द m. ein best. Knollengewächs RĀGAN. im ÇKDR.
विष्णुकवि m. N. pr. eines Dichters Verz. d. Oxf. H. 150, b, No. 320.
विष्णुकाञ्ची f. N. pr. einer Stadt Verz. d. Oxf. H. 251, b, 27.
विष्णुकात्ती f. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 149, a, 3.
विष्णुकर्म m. Viṣṇu's Schritt: drei von dem Opferer zu machende Schritte zwischen Vēdi und Āhavanīja TS. 5, 2, 1, 1. 7. ÇAT. Br. 1, 9, 2, 8, 5, 4, 2, 6, 8, 1, 3. KĀTJ. ÇA. 6, 2, 4, 17, 1, 1. KAUC. 6. Davon °क्रमीय adj.: अक्रूर ÇAT. Br. 6, 7, 4, 15.
विष्णुक्रान्त Viṣṇu's Tritt: 1) m. ein best. Tact SĀṆGITABATNĀKARA im ÇKDR. Suppl. unter रथक्रान्त. — 2) f. मा Clitoria ternatea Lin. AK. 2, 4, 22. PAÑKAR. 1, 7, 19. SĀṆSK. K. 4, a, 10. ÇĀHṆG. SĀṆH. 2, 3, 8. Evolutulus alsinoides WATSON s. v. (auch विष्णुक्रान्ति). dunkle Çāṇkhaṣṣṇpī DHANY. in NICH. PR.
विष्णुक्षेत्र n. Bez. eines best. heiligen Gebietes LIA. I, 187, N. 1.
विष्णुगङ्गा f. N. pr. eines Flusses LIA. I, 49.
विष्णुगाथा f. ein Gesang zu Ehren Viṣṇu's, pl. Būg. P. 1, 19, 15.
विष्णुगुप्त m. 1) = विष्णुकन्द RĀGAN. im ÇKDR. = कृष्णमूल AUSH. 42. — 2) ein Name Kāṇakja's TRIK. 2, 7, 22. H. 834. KĀM. NITIS. 1, 6. VĀRĀH. BRH. S. 2, S. 3, Z. 13. BRH. 7, 7, 21, 3. Spr. (II) 1848. PAÑKAT. II, 43. DAÇAK. 183, 8. Verz. d. Oxf. H. 329, a, 6. Verz. d. B. H. No. 863. Verz. d. Cambr. H. 54. ein Schüler Çāṁkarāṅkārja's Verz. d. Oxf. 248, a, 2. N. pr. eines Buddhisten KATHĀS. 49, 177.
विष्णुगुप्तक n. eine Art Rettig, = चाणक्यमूलक RĀGAN. im ÇKDR.
विष्णुगूढ m. Titel einer Schrift Notices of Skt Mss. 86.
विष्णुगृह n. Viṣṇu's Wohnstatt, ein N. von Tāmralipta H. 979.
विष्णुग्रन्थि m. Bez. eines best. Gelenkes am Körper Verz. d. Oxf. H. 233, b, 32. — Vgl. ब्रह्मग्रन्थि.
विष्णुचक्र n. 1) Viṣṇu's Discus R. 1, 29, 6 (30, 6 GORR.). 36, 10 (37, 9). 3, 36, 9. — 2) Bez. eines best. mystischen Kreises Verz. d. Oxf. H. 88, a, 33. auf der Hand: विष्णुचक्रं करो चिह्नं सर्वेषां चक्रवर्तिनाम् । भवत्यव्याकृतो यस्य प्रभावस्त्रिदशैरपि ॥ VP. 1, 13 im ÇKDR.
विष्णुचन्द्र m. N. pr. eines Astronomen Verz. d. Oxf. H. 329, a, No. 780. Verz. d. Cambr. H. 30. COLEBR. Misc. Ess. II, 379 u. s. w.
विष्णुज्ञ 1) adj. unter Viṣṇu d. i. im ersten Lustrum eines 60jährigen Jupitercyclus geboren VARĀH. BRH. S. 46, 11. — 2) m. N. des 18ten Kalpa (Tages Brahman's; s. u. कल्प 2) d).
विष्णुतत्त्व n. Viṣṇu's wahres Wesen SARVADARÇANAS. 73, 20. °निर्णय m. Titel eines philosophischen Werkes 62, 13. fg.
विष्णुतिथि m. f. Viṣṇu's lunarer Tag d. i. der elfte oder zwölfte Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 13, Çl. 32; vgl. HALL ebend. S. 22 und विष्णुदेवत्या.
विष्णुतीर्थ n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 66, a, 9, 73, b, 28.
विष्णुतेल n. Bez. eines best. Oeles BRAHMAVAIV. P. im ÇKDR.
विष्णुत्व n. Viṣṇu's Wesen, — Natur R. 7, 83, 18. NĀS. TĀP. UP. in Ind. St. 9, 133. Spr. 3061. MĀRK. P. 46, 14.
विष्णुदत्त 1) adj. von Viṣṇu gegeben: विमान Būg. P. 6, 17, 4. — 2) m. ein Mannsname KATHĀS. 23, 64, 32, 43. SĀH. D. 171, 1. Verz. d. Oxf.